Στήν ὑπόθεση 106/80

Bernard Fournier, ὑπάλληλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλῶν ἐκπροσωπούμενος ἀπό τόν Edmond Lebrun, δικηγόρο Βρυξελλῶν, μέ ἀντίκλητο τόν δικηγόρο Ernest Arendt, 34B, rue Philippe-II, Λουξεμβούργο,

προσφεύγων,

κατά

Επιτροπης των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων, ἐκπροσωπουμένης ἀπό τήν Denise Sorasio, μέλος τῆς νομικῆς της ὑπηρεσίας, ἐπικουρουμένης ἀπό τόν Robert Andersen, δικηγόρο Βρυξελλῶν, μέ ἀντίκλητο στό Λουξεμβούργο τόν Mario Cervino, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

καθ' ἧς,

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο νά ὑποχρεωθεῖ ἡ καθ' ἧς σέ ἀποζημίωση τοῦ προσφεύγοντος γιά τίς ζημίες τίς ὁποῖες ὑπέστη καί νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη ὁρισμένες περίοδοι ἐργασίας, καλουμένης βοηθητικῆς, γιά τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν τοῦ προσφεύγοντος,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρῶτο τμῆμα)

συγκείμενο ἀπό τούς G. Bosco, πρόεδρο τμήματος, A. O'Keeffe καί T. Koopmans, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: Sir Gordon Slynn
γραμματεύς: J. A. Pompe, βοηθός γραμματεύς

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

2760

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας, οἱ προτάσεις, καθώς καί οἱ ἰσχυρισμοί καί τά ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων συνοψίζονται ὡς ἀκολούθως:

I — Πραγματικά περιστατικά

Ὁ προσφεύγων, Bernard Fournier, ἄρχισε νά ἐργάζεται στήν Ἐπιτροπή τήν 1η Σεπτεμβρίου 1964. Ἡ ὑπηρεσιακή του κατάσταση ἐρρυθμίζετο ἀπό σειρά διαδοχικῶν συμβάσεων, δύναται δέ νά συνοψισθεῖ ὡς ἑξῆς:

α) Περίοδος καλυπτομένη ἀπό σειρά συμβάσεων ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου (1η Σεπτεμβρίου 1964-31η Δεκεμβρίου 1968)

Ὁ Fournier προσελήφθη 6άσει τῆς ἀπό 12 Αὐγούστου 1964 συμβάσεως, μέ τήν ἰδιότητα τοῦ ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου γιά περίοδο ἕξι μηνῶν, ἀρχομένη τήν 1η Σεπτεμβρίου 1964 μέ ἔνταξη στήν κατηγορία Α, ὁμάδα Ι κλιμάκιο 2 καί καθήκοντα ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου στήν Γενική Διεύθυνση Ἐξωτερικῶν Σχέσεων. Μέ ἀπόφαση τῆς 2ας Μαρτίου 1966 τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐτοποθετήθη στήν Γενική Διεύθυνση Ἐσωτερικῆς Ἀγορᾶς — Διεύθυνση «Βιομηχανία, 6ιοτεχνία καί ἐμπόριο» ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966. Ἡ σύμβασή του ὡς ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου παρετάθη ἐπανειλημμένως, τήν τελευταία δέ φορά στίς 10 Ἰουλίου 1968, μέ λήξη τήν 31η Δεκεμβρίου 1968.

6) Περίοδος καλυπτομένη ἀπό σειρά συμβάσεων ἑκτάκτου ὑπαλλήλου (1η Ἰανουαρίου 1969-31η Δεκεμβρίου 1971)

Ὁ ἐνδιαφερόμενος προσελήφθη κατόπιν, μέ σύμβαση τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1969, ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἑκτάκτου ὑπαλλήλου στήν κατηγορία Β 6αθμός 1 καί κλιμάκιο 3 γιά περίοδο τριῶν μηνῶν, ἀρχομένη τήν 1η Ἰανουαρίου 1969, γιά νά ἀσκήσει τά καθήκοντα τοῦ κυρίου 6οηθητικοῦ ὑπαλλήλου. Ὑπό τήν ἰδιότητα αὐτή ἐτοποθετήθη στήν Γενική Διεύθυνση Οἰκονομικῶν καί Δημοσιονομικῶν Ὑποθέσεων.

Μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στίς 21 Ἀπριλίου 1969, ὁ ἐνδιαφερόμενος ἤσκησε ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων προσφυγή πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο τήν ἀκύρωση τῆς σιωπηρᾶς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῆς αἰτήσεώς του, μέ τήν ὁποία ἐζήτει νά μονιμοποιηθεῖ ὡς ὑπάλληλος μέ 6αθμό Α 4. Ἡ ἐν λόγω προσφυγή ἀπερρίφθη ὡς ἀπαράδεκτος (ἀπόφαση τῆς 13ης Μαΐου 1970, B. Fournier κατά Ἐπιτροπῆς, 18/69, Rec. σ. 249).

Ἡ σύμβαση τῆς 20ῆς Ἰανουαρίου 1969 παρετάθη ἐπανειλημμένως καί τελευταίως τήν 3η Ἰουνίου 1971, μέ λήξη τήν 31η Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

γ) Περίοδος καλυπτομένη ἀπό σειρά συμβάσεων ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου (1η Ἰανουαρίου 1972-31η Δεκεμβρίου 1972)

Ἐπειδή δέν ἦταν δυνατή νέα παράταση τῆς τελευταίας αὐτῆς συμβάσεως, 6άσει τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφιο 2 τοῦ καθεστῶτος πού ἐφαρμόζεται στό λοιπό προσωπικό τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων (ΚΕΛΠ), ὁ Bernard Fournier προσελήφθη, μέ σύμβαση τῆς 11ης Ἰανουαρίου 1972, ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου στήν κατηγορία Α, ὁμάς Ι, τάξη 2 γιά περίοδο τριῶν μηνῶν, ἀρχομένη τήν 1η Ἰανουαρίου 1972, γιά νά ἀσκήσει καθήκοντα ἐπιφορτισμένου μέ μελέτες ὑπαλλήλου. Ὑπό τήν ἰδιότητα

αὐτή, ἐτοποθετήθη στήν Γενική Διεύθυνση Ἀναπτυξιακῆς Βοηθείας. Ἡ σύμβαση αὐτή παρετάθη κατ' ἀρχάς μέχρι τήν 30ή Ἰουνίου 1972 καί ἀκολούθως μέχρι τήν 31η Δεκεμβρίου 1972.

Στίς 4 Δεκεμβρίου 1972, ὁ Bernard Fournier ὑπέβαλε πρός τήν Ἐπιτροπή αἴτηση κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, μέ τήν ὁποία ἐζήτει τήν τακτοποίηση τῆς ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως διά μονιμοποιήσεως σέ σταδιοδρομία, βαθμό καί κλιμάκιο, πού ἁρμόζουν στούς τίτλους, στίς σπουδές, στήν ἐμπειρία, στήν ἡλικία καί στήν ἀρχαιότητά του.

δ) Περίοδος καλυπτομένη ἀπό σύμβαση ἐκτάκτου ὑπαλλήλου (1η Ἰανουαρίου 1973-30ή Ἀπριλίου 1973)

Ἐπειδή ἡ σύμβαση ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου δέν ἠδύνατο νά παραταθεῖ πέραν τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1972 (ἄρθρο 52 τοῦ ΚΕΛΠ), ἡ Ἐπιτροπή ἀπεφάσισε τήν 21η Φεβρουαρίου 1973 νά ἐπιτρέψει τήν σύναψη συμβάσεως ἐκτάκτου ὑπαλλήλου μέ τόν Bernard Fournier, μέ ἔνταξη στόν βαθμό Α 6, κλιμάκιο 3, γιά περίοδο τεσσάρων μηνῶν, ἀρχομένη τήν 1η Ἰανουαρίου 1973. Ἡ σύμβαση συνήφθη στίς 9 Μαρτίου 1973 καί ὁ ἐνδιαφερόμενος ἐτοποθετήθη στήν Γενική Διεύθυνση «Ἀνάπτυξη καί Συνεργασία».

ε) Μονιμοποίηση

Μέ ἀπόφαση τῆς 19ης Ἰουλίου 1973, καί κατ' ἐφαρμογή τῶν ἄρθρων 1, 29 παράγραφος 2, 31, 32 καί 34 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, κατέστη δόκιμος ὑπάλληλος, ἐνταχθείς στόν βαθμό Α 6, κλιμάκιο 3, ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου διοικήσεως καί ἐτοποθετήθη στήν Γενική Διεύθυνση «Ἀνάπτυξη καί Συνεργασία» Διεύθυνση «Πρόγραμμα καί Σχέδια τοῦ ΕΤΑ», Τμῆμα «Ἐκπαίδευση, δοκιμασίες, συναντήσεις», ἀπό 1ης Μαΐου 1973. Ὅταν ἔληξε ἡ περίοδος δοκιμασίας του ἐμονιμοποιήθη στήν θέση αὐτή μέ ἀπόφαση τῆς 25ης Ἀπριλίου 1974, μέ ἰσχύ ἀπό 1ης Ἀπριλίου 1974. Τήν 1η Ἰουλίου 1975 ἐτοποθετήθη στό Τμῆμα VIII-D-4 «Ἐκπαίδευση».

II — Διαδικασία καί προτάσεις τῶν διαδίκων

Μέ ἐπιστολή τῆς 29ης Μαρτίου 1979, ἡ ὁποία ἐπρωτοκολλήθη στήν γραμματεία τῆς Ἐπιτροπῆς στίς 30 Μαρτίου 1979, ὁ Fournier ὑπέβαλε αἴτηση, βάσει τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, μέ τήν ὁποία ἐζήτει ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν τίς ὁποῖες ὑπέστη λόγω τῆς παρανόμου καί ὑπαιτίου συμπεριφορᾶς τῆς Ἐπιτροπῆς στό θέμα τῆς σταδιοδρομίας του. Ἡ αἴτηση αὐτή ἀπερρίφθη μέ ἐπιστολή τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Προσωπικοῦ καί Διοικήσεως τῆς 1ης Αὐγούστου 1979.

Κατά τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς του, ὁ Fournier ἤσκησε ἔνσταση βάσει τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία ἐπρωτοκολλήθη στήν γραμματεία στίς 25 Ὀκτωβρίου 1979. Μέ τήν ἐν λόγω ἔνσταση ἐζήτησε τήν ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν πού ὑπέστη, καθώς καί τόν συνυπολογισμό, ἀπό τήν Ἐπιτροπή, τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ βοηθητικοῦ ὑπαλλήλου γιά τόν καθορισμό τῶν συνταξιοδοτικῶν του δικαιωμάτων.

Ἅμα τῇ λήξει τῆς προθεσμίας πού προβλέπει τό ἄρθρο 90 παράγραφος 2 *in fine*, ὁ Fournier ἤσκησε ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τήν παρούσα προσφυγή στίς 28 Μαρτίου 1980.

Μέ τήν προσφυγή του αἰτιᾶται ὅτι ἡ Ἐπιτροπή τόν ἐκράτησε σέ κατάσταση ἀβεβαιότητος καί προσωρινότητος, τόν ἀπησχόλησε καί τόν ἀπασχολεῖ ἀκόμα καί σήμερα σέ ὑποδεέστερα καθήκοντα, πού δέν ἀντιστοιχοῦν οὔτε καί στόν εἰσαγωγικό του βαθμό καί ὅτι αὐτή ἡ παράνομος

καί ὑπαίτιος συμπεριφορά τῆς Ἐπιτροπῆς ἔθλαψε τήν ὑγεία του, καθώς καί τήν ὑγεία τῆς οἰκογενείας του.

Ἐν τῶ μεταξύ, ἡ ἁρμοδία γιά τούς διορισμούς ἀρχή ἐξήτασε στίς 19 Μαΐου 1980 τήν ἔνσταση τήν ὁποία τῆς εἶχε ὑποβάλει ὁ ἐνδιαφερόμενος καί στίς 22 Μαΐου 1980 τοῦ ἐκοινοποίησε τήν ἀπόφασή της.

Μέ τήν ἀπόφαση αὐτή ἱκανοποιήθη μερικῶς ὁ ἐνδιαφερόμενος, καθ' ὅσον ἡ Ἐπιτροπή ἀπεφάσισε νά συνυπολογίσει στό συνταξιοδοτικό καθεστώς τῶν Κοινοτήτων τίς περιόδους πού ὁ ἐνδιαφερόμενος εἰργάσθη μέ σύμβαση ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968 καί ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1972 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους. Προκύπτει ἔτσι ὅτι γιά ἕνα μέρος τῆς περιόδου ἐργασίας του μεταξύ 1ης Σεπτεμβρίου 1964 καί 31ης Δεκεμβρίου 1968 (πού ἀνεφέρθη προηγουμένως ὑπό στοιχεῖο α) καί γιά τό σύνολο τῆς περιόδου ἐργασίας του μεταξύ 1ης Ἰανουαρίου 1972 καί 31ης Δεκεμβρίου 1972 (πού ἀνεφέρθη προηγουμένως ὑπό στοιχεῖο γ), ἡ Ἐπιτροπή ἀπεφάσισε ὅτι οἱ ἐν λόγω συμβάσεις ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου πρέπει νά θεωρηθοῦν ὡς συμβάσεις ἐκτάκτου ὑπαλλήλου, μέ ὅλες τίς ἐντεῦθεν ἔννομες συνέπειες γιά τόν ὑπολογισμό τῶν σχετικῶν συνταξίμων ἐτῶν.

Κατά συνέπεια, μέ τήν ἀπάντησή του, πού κατετέθη στίς 30 Δεκεμβρίου 1980, ὁ προσφεύγων προσήρμοσε τά αἰτήματά του πρός τήν νέα αὐτή κατάσταση.

Λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τήν διάταξη τοῦ Δικαστηρίου τῆς 7ης Μαΐου 1980, μέ τήν ὁποία ἀπερρίφθησαν ὡς ἀπαράδεκτες οἱ ἀπό κοινοῦ ἀσκηθεῖσες προσφυγές τῆς συζύγου καί τῶν τέκνων του (ὑποθέσεις 114-117/79), ὁ προσφεύγων, μέ τήν ἀπάντησή του πού κατετέθη στίς 30 Δεκεμβρίου 1980, ἐζήτησε ἀπό τό Δικαστήριο νά ἀποφανθεῖ κατ' ἀρχάς ἐπί τοῦ παραδεκτοῦ τοῦ αἰτήματος ἀποζημιώσεως.

Στό παρόν στάδιο τῆς διαδικασίας ὁ Fournier ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

Α — Ὡς πρός τό μέρος τῆς προσφυγῆς μέ τό ὁποῖο ζητεῖ ἀποκατάσταση τῆς ζημίας τήν ὁποία ὑπέστη:

1) νά ἀποφανθεῖ ἐπί τοῦ παραδεκτοῦ τῆς προσφυγῆς, κρίνοντάς την παραδεκτή·

2) πρίν ἀποφανθεῖ ἐπί τῆς οὐσίας, νά διατάξει τήν ἐπανάληψη τῆς ἐγγράφου διαδικασίας, γιά τήν ἀνταλλαγή ὑπομνημάτων ἀπαντήσεως καί ἀνταπαντήσεως καί γιά τήν προφορική διαδικασία·

Β — Ὡς πρός τό μέρος τῆς προσφυγῆς πού ἀφορᾶ τά δικαιώματα συντάξεως:

3) νά ἀποφανθεῖ ὅτι ὅλες οἱ συμβάσεις, πού συνήφθησαν ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965 μεταξύ τῆς Ἐπιτροπῆς καί τοῦ προσφεύγοντος, πρέπει νά θεωρηθοῦν ὡς συναφθεῖσες μέ ἔκτακτο ὑπάλληλο·

4) νά ὑποχρεώσει τήν Ἐπιτροπή νά συνυπολογίσει τήν ὡς ἄνω περίοδο γιά τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν τοῦ προσφεύγοντος στό κοινοτικό καθεστώς συντάξεων καί γιά τόν ὑπολογισμό τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 77 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως·

5) νά ἀκυρώσει κατά τό ὡς ἄνω μέτρο τήν ἀπόφαση τῆς 22ας Μαΐου 1980 τῆς Ἐπιτροπῆς, μέ τήν ὁποία ἐδόθη ἀπάντηση στήν ἔνσταση τοῦ προσφεύγοντος, ἡ ὁποία ἐπρωτοκολλήθη στίς 25 Ὀκτωβρίου 1979 καί, κατά τό μέτρο τοῦ ἀναγκαίου, τήν σιωπηρή καί ἀκολούθως ρητή ἀπόφαση (1η Αὐγούστου 1979) περί ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως τοῦ προσφεύγοντος, ἡ ὁποία ἐπρωτοκολλήθη στίς 29 Μαρτίου 1979, καθώς καί τήν σιωπηρή ἀπόφαση περί ἀπορρίψεως τῆς προαναφερθείσης ἐνστάσεως·

6) νά καταδικάσει τήν Ἐπιτροπή στά δικαστικά ἔξοδα.

Ἡ *Ἐπιτροπή* ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

— νά ἀπορρίψει τήν προσφυγή ὡς ἀπαράδεκτη καί ἐν πάση περιπτώσει ὡς ἀβάσιμη·

— νά καταδικάσει τόν προσφεύγοντα στά δικαστικά ἔξοδα.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριο (πρῶτο τμῆμα) ἀπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή ἀποδείξεων.

Κατά τό παρόν στάδιο της, ἡ διαδικασία ἀφορᾶ τό παραδεκτό τῆς προσφυγῆς κατά τό μέρος πού ζητεῖται ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν καί συνυπολογισμός τῆς περιόδου ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965 γιά τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν τοῦ προσφεύγοντος.

III — Ἰσχυρισμοί καί ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων

α) Ὅσον ἀφορᾶ τό παραδεκτό τῆς προσφυγῆς κατά τό μέρος πού ζητεῖται ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν πού ὑπέστη ὁ προσφεύγων

Μέ τό ὑπόμνημα ἀντικρούσεως, ἡ *Ἐπιτροπή* ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ προσφυγή εἶναι ἀπαράδεκτη, γιά τόν λόγο ὅτι ὁ προσφεύγων ἤσκησε στίς 21 Ἀπριλίου 1969 προσφυγή, μέ τήν ὁποία ἐζήτησε ἀκύρωση τῆς σιωπηρῆς ἀποφάσεως περί ἀπορρίψεως ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς αἰτήσεώς του νά μονιμοποιηθεῖ μέ τόν 6αθμό Α 4 καί ἐπεδίωξε ὅπως τό Δικαστήριο ἀποφανθεῖ ὅτι ἔπρεπε νά μονιμοποιηθεῖ μέ τόν ὡς ἄνω 6αθμό. Ἡ ἐν λόγω προσφυγή ἐκρίθη ἀπαράδεκτος. Ὁ προσφεύγων ὑπέβαλε ἐπίσης, στίς 4 Δεκεμβρίου 1972, πρός τήν Ἐπιτροπή αἴτηση, 6άσει τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, μέ τήν ὁποία ἐζήτησε τακτοποίηση τῆς ὑπηρεσιακῆς του καταστάσεως, σέ σταδιοδρομία, 6αθμό καί κλιμάκιο σύμφωνα μέ τίς 6λέψεις του. Στήν αἴτηση αὐτή, δέν ἐδόθη ἡ συνέχεια πού ἤλπισε ὁ προσφεύγων.

Πρός ἀντίκρουση τῆς παρούσης προσφυγῆς, ἡ καθ' ἧς ἀντιτάσει ὅτι ὁ προσφεύγων δέν δύναται νά ἐπιτύχει, μέσω ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως, τά ἰσοδύναμα πλεονεκτήματα τά ὁποῖα δέν τοῦ παρέσχε ἀπόφαση ἡ ἐναντίον τῆς ὁποίας προσφυγή ἀκυρώσεως ἐκρίθη ἀπαράδεκτος καί ἐναντίον τῆς ὁποίας δέν ἠσκήθη ἐγκαίρως οὐδεμία ἄλλη προσφυγή.

Μέ τήν ἀπάντησή του, ὁ *προσφεύγων* ὑποστηρίζει ὅτι τά πταίσματα πού προσάπτονται στήν καθ' ἧς ἀποτελοῦν ἐνιαῖο σύνολο, ὁρισμένα δέ ἐξ αὐτῶν ἐξακολουθοῦν ἀκόμη νά ὑφίστανται. Ὑπογραμμίζει ὅτι οἱ σημαντικότερες ἀπό τίς ζημίες πού ὑπέστη, αὐτές δηλαδή πού ἀφοροῦν τήν κατάσταση τῆς ὑγείας του, δέν εἶναι ἀπό ἐκεῖνες πού δύνανται νά θεωρηθοῦν ὅτι ἀποκαθίστανται μέ δικαστική ἀπόφαση πού ἀκυρώνει μιά συγκεκριμένη ἀπόφαση.

β) Ὅσον ἀφορᾶ τά δικαιώματα συντάξεως

Μέ τήν ἀπάντησή του, ὁ *προσφεύγων* διευκρινίζει κατ' ἀρχάς ὅτι ἡ ἐνδικος διαφορά πού ἀφορᾶ τά δικαιώματα συντάξεως περιορίζεται τώρα, λόγω τῆς ἀπό 22 Μαΐου 1980 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, στήν λεγομένη περίοδο ὑπηρεσίας ὡς ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965.

Προσάπτει στήν Ἐπιτροπή τό ὅτι ἠρνήθη νά λάβει ὑπ' ὄψη, γιά τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν τοῦ προσφεύγοντος καί γιά τόν ὑπολογισμό τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 77 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, τήν περίοδο ὑπηρεσίας του ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965.

Ὁ λόγος πού προβάλλει εἶναι ἡ παραβίαση τοῦ καθεστῶτος πού ἐφαρμόζεται στό λοιπό προσωπικό τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοι-

νοτήτων (ΚΕΛΠ), ἰδίως τῶν ἄρθρων 2 στοιχεῖο 6, 3, 40 ἐδάφιο 2 καί 52 στοιχεῖο 6, ἡ παραβίαση τῆς ἀρχῆς σύμφωνα μέ τήν ὁποία ὁ ἐκ τοῦ νόμου χαρακτηρισμός μιᾶς συμβάσεως πρέπει νά ὑπερισχύει τοῦ χαρακτηρισμοῦ πού δίδουν τά συμβαλλόμενα μέρη, καθώς καί ἡ παραβίαση τῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιεικείας, τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, τῆς διανεμητικῆς δικαιοσύνης καί τῆς χρηστῆς διοικήσεως.

Ὁ προσφεύγων ἰσχυρίζεται ὅτι, καί κατά τήν λεγομένη περίοδο τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου, ἐξετέλεσε καθήκοντα μόνιμα καί καθορισμένα, ἀναφερόμενα στήν κοινοτική δημοσία ὑπηρεσία, πράγμα πού ἔχει ὡς συνέπεια ὅτι οἱ συμβάσεις πού συνῆψε κατά τήν περίοδο αὐτή πρέπει νά θεωρηθοῦν ὡς συναφθεῖσες μέ ἔκτακτο ὑπάλληλο (6λ. ἀπόφαση τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1979, ὑπόθεση 17/78, *Deshormes* κατά *Ἐπιτροπῆς,* Rec. 1979, σ. 189 ἐπ.).

Ἡ Ἐπιτροπή ἐκθέτει ὅτι ὀρθῶς καί κατ' ἐφαρμογή τῆς ἀποφάσεως Deshormes (ἀπόφαση τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1979, ὑπόθεση 17/78, Rec. 1979, σ. 189 ἐπ.) ἔκρινε ὅτι δέν δύναται νά λάβει ὑπ' ὄψη της τήν περίοδο ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965 γιά τόν ὑπολογισμό τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 77 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως. Πράγματι, κατά τήν ὡς ἄνω περίοδο, ὁ προσφεύγων, ὑπηρετῶν μέ σύμβαση ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου, ἐξετέλεσε κατ' οὐσίαν καθήκοντα προσωρινοῦ χαρακτῆρος ὡς ἐπιστημονικός συνεργάτης στήν Γενική Διεύθυνση Ἐξωτερικῶν Σχέσεων, ἐπιφορτισμένος μέ τήν ἐκπόνηση μελετῶν σχετικῶν μέ τό ἐξωτερικό ἐμπόριο τῆς Κοινότητος (παραρτήματα 8 καί 9 τοῦ ὑπομνήματος ἀντικρούσεως).

Μέ τήν ἀπάντησή του, ὁ *προσφεύγων* ἐκθέτει ὅτι κατά τήν ἐπίδικη περίοδο εἶχε τοποθετηθεῖ στήν Γενική Διεύθυνση Ἐξωτερικῶν Σχέσεων, ὅπου ἤσκησε καθήκοντα ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου, ἐξεπόνησε δηλαδή μελέτες σχετικές μέ τό ἐξωτερικό ἐμπόριο τῆς Κοινότητος.

Ἄν καί ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 ἐτοποθετήθη στήν Γενική Διεύθυνση Ἐσωτερικῆς Ἀγορᾶς, ὅλες οἱ μεταγενέστερες παρατάσεις τῆς συμβάσεως ὁρίζουν ὅτι οἱ συνθῆκες ἐργασίας, καθώς καί οἱ λοιπές διατάξεις πού περιλαμβάνονται στήν ἀρχική σύμβαση τῆς 12ης Αὐγούστου 1964, παραμένουν ὡς ἔχουν. Μεταξύ τῶν λοιπῶν αὐτῶν διατάξεων ὑπάρχει καί μία πού ἀναφέρεται στά καθήκοντά του: ἐπιστημονικός συνεργάτης. Αὐτό, κατά τόν προσφεύγοντα, ἀποδεικνύει ὅτι τά καθήκοντα πού ἤσκησε πρό τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966 εἶναι τῆς ἰδίας φύσεως μέ αὐτά πού ἤσκησε μετά τήν ἐν λόγω ἡμερομηνία. Ἑπομένως, ἡ Ἐπιτροπή ἀνεγνώρισε ὅτι τά καθήκοντα πού ἐξετέλεσε ὁ προσφεύγων μετά τήν 1η Ἰανουαρίου 1966 ἦταν μόνιμα καί καθορισμένα καθήκοντα τῆς κοινοτικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Τά καθήκοντα ἐξ ἄλλου πού ἤσκησε κατά τήν ἐν λόγω περίοδο περιελαμβάνοντο κατά τό 1972 στίς ἁρμοδιότητες τοῦ μονίμου ὑπαλλήλου. Ὄχι μόνο τά καθήκοντα πού ἤσκησε ὁ προσφεύγων κατά τήν ἐν λόγω περίοδο ἦταν καθήκοντα μονίμου ὑπαλλήλου, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νά τά ἀσκεῖ κατά τό 1972 (παράρτημα 74 τῆς προσφυγῆς).

Μέ τήν ἀνταπάντησή της, ἡ *Ἐπιτροπή* ἐκθέτει ὅτι ἀπό τήν ἀπόφαση Deshormes (προαναφερθεῖσα) συνήγαγε ὅτι ὁ χρόνος ὑπηρεσίας παρεχομένης μέ σύμβαση ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου, πρέπει νά λαμβάνεται ὑπ' ὄψη στό συνταξιοδοτικό καθεστώς τῶν Κοινοτήτων, κατά τό ἀκόλουθο μέτρο:

1. Ὅλες οἱ συμβάσεις ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου, ἀσχέτως διαρκείας τους, τίς ὁποῖες ὑπογράφουν ὑπάλληλοι πού πληροῦν τίς προϋποθέσεις πού ἔθεσε τό Δικαστήριο στήν ὑπόθεση Deshormes, δηλαδή:

   — ἐκείνων πού ἤσκουν τά ἴδια καθήκοντα τόσο κατά τήν περίοδο ὑπηρε-

σίας τους ὡς ἐπικουρικῶν ὑπαλλήλων ὅσο καί μετά τήν πρόσληψή τους ὡς μονίμων ὑπαλλήλων ἤ τήν πρόσληψή τους ὡς ἐκτάκτων ὑπαλλήλων κατεχόντων μόνιμη θέση,

καί

— ἐκείνων πού εἶχαν στήν πράξη ἐπιφορτισθεῖ μέ τήν ἄσκηση καθηκόντων πού ἀντιστοιχοῦν σέ κενή μόνιμη θέση τῆς ὑπηρεσίας ὅπου εἶχαν τοποθετηθεῖ,

θεωροῦνται ὡς συμβάσεις ἐκτάκτου ὑπαλλήλου.

2. Ὅσον ἀφορᾶ τούς ὑπαλλήλους πού δέν πληροῦν τίς προϋποθέσεις πού τίθενται ὑπό τό σημεῖο 1, οἱ ὁποῖοι ὅμως ὑπηρέτησαν μέ τήν ἰδιότητα τοῦ ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου ἐπί χρονικό διάστημα ἄνω τῶν 12 μηνῶν:

— τό τμῆμα τῆς περιόδου ὑπηρεσίας ὡς ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου πέραν τοῦ δωδεκαμήνου καί ἀμέσως πρό τῆς προσλήψεως ὡς μονίμου ὑπαλλήλου ἤ ὡς ἐκτάκτου ὑπαλλήλου σέ μόνιμη θέση, κατά τό ὁποῖο ὁ ὑπάλληλος εἶχε ἀναλάβει τά ἴδια καθήκοντα μέ ἐκεῖνα πού ἀνέλαβε μετά τήν μονιμοποίησή του ἤ τήν πρόσληψή του ὡς ἐκτάκτου ὑπαλλήλου, θεωρεῖται ὡς διανυθέν ὑπό τό καθεστώς ἐκτάκτου ὑπαλλήλου σέ μόνιμη θέση.

Ἐπομένως, ἀπό τήν ἀνάλυση τῶν διαφόρων φάσεων τῆς σταδιοδρομίας τοῦ προσφεύγοντος προκύπτει ὅτι μόνο ἡ σύμβαση προσλήψεως πού συνήφθη, καί κατόπιν παρετάθη, γιά τήν περίοδο μεταξύ 1ης Σεπτεμβρίου 1964 καί 31ης Δεκεμβρίου 1965 κατά τήν διάρκεια τῆς ὁποίας ἤσκησε καθήκοντα ἐπιστημονικοῦ συνεργάτου στήν Γενική Διεύθυνση Ἐξωτερικῶν Σχέσεων δύναται κατά νόμο νά χαρακτηρισθεῖ σύμβαση ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου.

Πράγματι, τά καθήκοντα τοῦ προσφεύγοντος κατά τήν ἐν λόγω περίοδο δέν ἦταν «ἐπακριβῶς καθορισμένα καθήκοντα δημοσίας ὑπηρεσίας περιλαμβανόμενα στό ὀργανόγραμμα ἑνός κοινοτικοῦ ὀργάνου ὡς καθήκοντα μιᾶς θέσεως πού προβλέπεται στόν πίνακα προσωπικοῦ». Ἡ Ἐπιτροπή θέλησε ἁπλῶς καί μόνο νά καταφύγει προσωρινῶς σέ μιά «ἐξωτερική βοήθεια» (γερμανιστί «Aushilfskraft») γιά τήν ἐκτέλεση διοικητικῶν καθηκόντων προσωρινοῦ χαρακτῆρος, ἰδίως δέ ἐργασιῶν σχετικῶν μέ μιά σημαντική μελέτη πού ἔπρεπε νά ἐκπονήσει ἡ Γενική Διεύθυνση Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Ἐκ τῶν ἐγγράφων πού προσεκόμισε ἡ καθ' ἧς προκύπτει ὅτι ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Μαρτίου 1966 καί ἐν πάση περιπτώσει μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965, ἡμερομηνίας τῆς νέας του τοποθετήσεως, ὁ προσφεύγων ἤσκησε πράγματι διοικητικά καθήκοντα, πού δύνανται νά ἐκπληρωθοῦν ἀπό ἐπικουρικό ὑπάλληλο. Ἡ Ἐπιτροπή βεβαιώνει ὅτι, ἐλλείψει ἐγγράφων πού νά ἀποδεικνύουν μέ ἀρκετή ἀκρίβεια τήν ἀκριβή φύση τῶν καθηκόντων πού ἤσκησε ὁ προσφεύγων στήν Γενική Διεύθυνση Ἐσωτερικῆς Ἀγορᾶς μετά τήν ὡς ἄνω ἡμερομηνία καί μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἀπασχολήσεώς του ὡς ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου, στίς 31 Δεκεμβρίου 1968, ἐθεώρησε ὅτι τά καθήκοντα αὐτά ἀντιστοιχοῦσαν σέ μόνιμα καθήκοντα κοινοτικῆς δημοσίας ὑπηρεσίας καί, ἐφαρμόζοντας μέ εὐρύτητα τίς ἀρχές πού ἀντλοῦνται ἀπό τήν ἀπόφαση Deshormes, ἐπεξέτεινε τήν ἐν λόγω δόκηση σέ ὁλόκληρη τήν περίοδο πού ὁ ἐνδιαφερόμενος εἰργάσθη στήν Γενική Διεύθυνση Ἐσωτερικῆς Ἀγορᾶς. Θεωρεῖ ὅτι λογικῶς δέν ἠδύνατο νά προχωρήσει ἔτι περαιτέρω.

IV — Προφορική διαδικασία

Οἱ διάδικοι ἀγόρευσαν κατά τήν συνεδρίαση τῆς 2ας Ἰουλίου 1981.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τήν συνεδρίαση τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1981.

Σκεπτικό

1 Μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 28 Μαρτίου 1980, ὁ Bernard Fournier, ὑπάλληλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἤσκησε προσφυγή μέ τήν ὁποία ζητεῖ νά ὑποχρεωθεῖ τό ἐν λόγω ὄργανο ἀφ' ἑνός μέν νά τοῦ καταβάλει τό ποσό τῶν 18 560 000 βελγικῶν φράγκων πρός ἀποκατάσταση ζημιῶν πού ὑπέστη ἀπό τήν συμπεριφορά τῆς Ἐπιτροπῆς ἔναντι τοῦ προσφεύγοντος καί ἀφ' ἑτέρου νά λάβει ὑπ' ὄψη, γιά τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν γιά σύνταξη ἀρχαιότητος, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, τίς περιόδους ὑπηρεσίας κατά τήν διάρκεια τῶν ὁποίων ὁ προσφεύγων εἶχε τήν ἰδιότητα τοῦ ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου, δηλαδή ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968 καί ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1972 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1972.

2 Ὁ προσφεύγων, ὁ ὁποῖος εἰσῆλθε στήν ὑπηρεσία τῆς Ἐπιτροπῆς τήν 1η Σεπτεμβρίου 1964 ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου, ἐμονιμοποιήθη ἀπό 1ης Ἀπριλίου 1974. Πρίν ἀπό τόν διορισμό του ὡς δοκίμου ὑπαλλήλου μέ βαθμό Α 6, πού ἐπραγματοποιήθη στίς 19 Ἰουλίου 1973, ἡ ὑπηρεσιακή του κατάσταση ἐρρυθμίζετο ἀπό 25 διαδοχικές συμβάσεις, ὁρισμένες ἀπό τίς ὁποῖες ἀπετέλουν παρατάσεις προγενεστέρων. Εἰργάσθη ἔτσι, ὡς ἐπικουρικός ὑπάλληλος κατηγορίας Α, στήν Γενική Διεύθυνση Ἐξωτερικῶν Σχέσεων ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965 καί στήν Γενική Διεύθυνση Ἐσωτερικῆς Ἀγορᾶς ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968, ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος κατηγορίας Β, στήν Γενική Διεύθυνση Οἰκονομικῶν καί Δημοσιονομικῶν Ὑποθέσεων ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1969 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1971, ὡς ἐπικουρικός ὑπάλληλος, κατηγορίας Α, στήν Γενική Διεύθυνση Ἀναπτυξιακῆς Βοηθείας ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1972 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1972 καί ὡς ἔκτακτος ὑπάλληλος μέ βαθμό Α 6 στήν Γενική Διεύθυνση Ἀναπτύξεως καί Συνεργασίας ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1973 μέχρι τοῦ διορισμοῦ του ὡς δοκίμου ὑπαλλήλου.

3 Ἡ ἀνωτέρω σταδιοδρομία καί οἱ περιστάσεις πού τήν συνόδευσαν ὑπῆρξαν ἡ αἰτία τῆς παρούσης προσφυγῆς, τά δύο κεφάλαια τῆς ὁποίας θέτουν διαφορετικά προβλήματα. Ἐνδείκνυται νά ἐξετασθεῖ πρῶτα αὐτό πού ἀφορᾶ τά δικαιώματα συντάξεως τοῦ προσφεύγοντος.

Ἐπί τῶν δικαιωμάτων συντάξεως

4 Μέ τήν αἴτηση πού ὑπέβαλε κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 90, παράγραφος 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καί μέ τήν ἔνσταση πού ὑπέβαλε κατά

τῆς ἀπορρίψεως τῆς ἀνωτέρω αἰτήσεως, ὁ προσφεύγων ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ κατάσταση ἀβεβαιότητος στήν ὁποία τόν ἄφησε ἡ Ἐπιτροπή κατά τήν διάρκεια τῆς μακρᾶς περιόδου ὑπηρεσίας του μέ τήν ἰδιότητα τοῦ ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου προσέλαβε παράνομο χαρακτῆρα. Ἔπρεπε, ἐπομένως, οἱ περίοδοι ἐργασίας του ὡς ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου νά θεωρηθοῦν ὡς διανυθεῖσες ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλλήλου καί νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη γιά τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν του γιά σύνταξη ἀρχαιότητος καί γιά τόν ὑπολογισμό τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 77 ἐδάφιο 1 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

5 Πρός τοῦτο, ὁ προσφεύγων στηρίζεται στήν ἀπόφαση τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1979 τοῦ Δικαστηρίου *(Deshormes,* 17/78, Rec. σ. 189), σύμφωνα μέ τήν ὁποία δέν πρέπει νά γίνεται κατάχρηση τοῦ καθεστῶτος πού ἐφαρμόζεται στούς ἐπικουρικούς ὑπαλλήλους καί σκοπός τοῦ ὁποίου εἶναι νά ἐπιτελοῦνται προσωρινά καθήκοντα — λόγω τῆς φύσεώς τους ἤ ἐλλείψει μονίμου ὑπαλλήλου — ἀπό περιστασιακό προσωπικό, μέ τό νά ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεση μονίμων καθηκόντων ἐπί μακρές περιόδους σέ προσωπικό ἀντικανονικῶς χρησιμοποιούμενο, μέ τίμημα μιά παρατεινομένη ἀβεβαιότητα.

6 Ἡ Ἐπιτροπή, μέ τήν ἀπάντησή της στήν ἔνσταση τοῦ προσφεύγοντος, ἡ ὁποία ἐδόθη μετά τήν ἐκπνοή τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 90 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καί μετά τήν ἄσκηση τῆς παρούσης προσφυγῆς, ἀνεγνώρισε ὅτι τά καθήκοντα πού ἤσκησε ὁ προσφεύγων κατά τίς περιόδους ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968 καί ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1972 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1972 δέν ἀντιστοιχοῦσαν σέ προσωρινά καθήκοντα κατά τήν ἔννοια τῆς προαναφερθείσης ἀποφάσεως. Γιά τόν λόγο αὐτό ἀπεφάσισε νά λάβει ὑπ' ὄψη της τίς ὡς ἄνω περιόδους γιά τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν τοῦ προσφεύγοντος.

7 Ὑπό τίς περιστάσεις αὐτές, ὁ προσφεύγων περιώρισε, μέ τήν ἀνταπάντησή του, τό ἀντικείμενο τοῦ αἰτήματός του στήν περίοδο ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965. Πρέπει, ἐπομένως, νά ἐξετασθεῖ ἡ φύση τῶν καθηκόντων πού εἶχαν ἀνατεθεῖ στόν προσφεύγοντα κατά τήν διάρκεια τῆς ἐν λόγω περιόδου.

8 Σύμφωνα μέ τήν Ἐπιτροπή, ὁ προσφεύγων κατά τήν ἐν λόγω περίοδο ἐξετέλεσε κυρίως προσωρινά καθήκοντα ὡς ἐπιστημονικός συνεργάτης στήν Γενική Διεύθυνση Ἐξωτερικῶν Σχέσεων, ἐπιφορτισμένος μέ ἐκπόνηση μελετῶν σχετικῶν μέ τό ἐξωτερικό ἐμπόριο τῆς Κοινότητος. Ἐν τούτοις, ὁ προσφεύγων ὑποστηρίζει ὅτι τά καθήκοντα πού ἤσκησε κατά τήν ἐν λόγω περίοδο δέν διέφεραν καθόλου

ἀπό ἐκεῖνα πού τοῦ ἀνετέθησαν μετά τήν 1η Ἰανουαρίου 1966· τόσο πρίν, ὅσο καί μετά τήν ἡμερομηνία αὐτή, ἐπρόκειτο γιά ἐκπόνηση μελετῶν, τῶν ὁποίων μόνο τό ἀντικείμενο εἶχε ἀλλάξει.

9 Πρέπει νά σημειωθεῖ σχετικῶς ὅτι ἡ προαναφερθεῖσα ἀπόφαση τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1979 ἔκρινε ὅτι τό κριτήριο τῆς διακρίσεως μεταξύ ἐπικουρικοῦ καί ἐκτάκτου ὑπαλλήλου ἔγκειται στό γεγονός ὅτι ὁ τελευταῖος καταλαμβάνει μόνιμη θέση, περιλαμβανομένη στόν πίνακα θέσεων προσωπικοῦ, ἐνῶ ὁ πρῶτος, ἐκτός ἀπό τήν περίπτωση τῆς προσωρινῆς ἀναθέσεως ὑπηρεσίας, ἐκτελεῖ διοικητικῆς φύσεως ἐργασία, χωρίς νά διορίζεται σέ θέση περιλαμβανομένη στόν πίνακα θέσεων προσωπικοῦ, καί ὅτι τό χαρακτηριστικό τῆς συμβάσεως ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου εἶναι ἡ προσωρινότητά της, δεδομένου ὅτι αὐτός δέν δύναται νά χρησιμοποιηθεῖ παρά μόνο γιά μιά μικρῆς διαρκείας ἀντικατάσταση ἤ γιά νά ἐκπληρώσει διοικητικά καθήκοντα παροδικοῦ χαρακτῆρος ἤ ἐπειγούσης ἀνάγκης ἤ μή ἐπακριβῶς καθορισμένα.

10 Ὁ προσφεύγων δέν ἠδυνήθη νά ἀποδείξει ἐν προκειμένω ὅτι τά καθήκοντα πού ἤσκησε μεταξύ 1ης Σεπτεμβρίου 1964 καί 31ης Δεκεμβρίου 1965 ἀντιστοιχοῦσαν σέ θέση περιλαμβανομένη στόν πίνακα θέσεων προσωπικοῦ. Ἡ Ἐπιτροπή, ἀντιθέτως, προσεκόμισε πολλά σημειώματα καί ἐπιστολές πού ὁ γενικός διευθυντής Ἐξωτερικῶν Σχέσεων ἀπηύθυνε στόν προσφεύγοντα κατά τήν διάρκεια τῆς ἐν λόγω περιόδου, στά ὁποῖα ἀνεφέρετο ὁ παροδικός κυρίως χαρακτήρας τῶν ἐργασιῶν πού εἶχαν ἀνατεθεῖ στόν προσφεύγοντα.

11 Ἀπό τά ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι τό κεφάλαιο αὐτό τῆς προσφυγῆς πρέπει νά ἀπορριφθεῖ ὡς ἀβάσιμο.

Ἐπί τῆς ἀποζημιώσεως

12 Ὁ προσφεύγων ἰσχυρίζεται ὅτι μιά σειρά παρανόμων καί ὑπαιτίων ἐνεργειῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, πού ἐκτείνονται σέ ὁλόκληρη τήν περίοδο ἀπό τῆς πρώτης του συμβάσεως προσλήψεως μέχρι σήμερα, τοῦ προεκάλεσαν σημαντικές ζημίες. Οἱ ζημίες αὐτές συνίστανται κυρίως στόν κλονισμό τῆς ὑγείας του, στήν ἠθική βλάβη λόγω κλονισμοῦ τῆς ὑγείας τῆς συζύγου του καί τῶν τριῶν του τέκνων, στήν ἠθική βλάβη πού τοῦ προεκάλεσε ἡ ἔλλειψη φυσιολογικῆς ἐπαγγελματικῆς ζωῆς, ἡ ἀπώλεια μισθῶν πού προκύπτει ἀπό τήν μή προαγωγή του, ἡ μονιμο-

ποίησή του στόν βαθμό Α 6 άντί τοῦ Α 4 καί ή ήθική βλάβη λόγω τοῦ ὅτι τοῦ άνέθεσαν ὑποδεέστερα καθήκοντα.

13 Μέ τό ὑπόμνημα άντικρούσεως, ή Ἐπιτροπή άμφισβήτησε τό παραδεκτό τῆς ἀγωγῆς. Ἰσχυρίζεται ὅτι δέν πρέπει νά ἐπιτραπεῖ στόν προσφεύγοντα νά ἐπιτύχει, μέσω τῆς ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως, τό ἰσότιμο πλεονεκτημάτων πού τοῦ ἀπέκλεισε μιά ἀπόφαση, ἡ προσφυγή ἀκυρώσεως κατά τῆς ὁποίας ἔχει κριθεῖ ἀπαράδεκτος (ἀπόφαση τῆς 13ης Μαΐου 1970 *Fournier,* 18/69, Rec. σ. 249) ἤ ἀποφάσεις κατά τῶν ὁποίων οὐδεμία προσφυγή ἠσκήθη ἐμπροθέσμως.

14 Ἐπειδή ἐν συνεχεία ἡ συζήτηση μεταξύ τῶν διαδίκων περιωρίσθη στό παραδεκτό αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου τῆς προσφυγῆς, τό Δικαστήριο (πρῶτο τμῆμα) άπεφάσισε νά ἐξετάσει πρῶτα τό πρόβλημα αὐτό, χωρίς νά κρίνει ἐπί τῆς οὐσίας.

15 Πρός τοῦτο, δέον νά ἐξετασθοῦν οἱ ἐνέργειες καί οἱ παραλείψεις τῆς Ἐπιτροπῆς πού ἐπικαλεῖται ὁ προσφεύγων στήν προσφυγή καί οἱ ὁποῖες, σύμφωνα μέ τούς ἰσχυρισμούς του, συνιστοῦν παράνομη καί ὑπαιτία συμπεριφορά τοῦ ἐν λόγω ὀργάνου.

16 Ἡ προσφυγή ἀναφέρει τά ἑξῆς περιστατικά:.

α) ἡ Ἐπιτροπή ἐκράτησε τόν προσφεύγοντα σέ μιά ὑπηρεσιακή κατάσταση, ἡ ὁποία ἀπετέλεσε «ρεκόρ διαρκείας προσωρινότητος καί ἀσταθείας»·

β) ὁ προσφεύγων ἐδοκίμασε «στενοχώριες» ὡς πρός τήν ἔνταξή του, καθώς καί «ὑποβιβασμούς»·

γ) ἐμονιμοποιήθη «σέ βαθμό εἰσαγωγικό», δηλαδή στόν βαθμό Α 6, κατώτερο αὐτοῦ τόν ὁποῖο ἐδικαιοῦτο·

δ) ἡ Ἐπιτροπή προέβη σέ «καταχρηστική ... χρησιμοποίηση τῶν κανόνων προσλήψεως βοηθητικῶν ὑπαλλήλων» κατά τήν διάρκεια μακρᾶς περιόδου·

ε) ὁ προσφεύγων κατέστη θῦμα «καταπιέσεων» καί «μέτρων ἐκφοβισμοῦ» ἐκ μέρους τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἐξ ἄλλου τοῦ ἀνέθετε μόνο ὑποδεέστερα καθήκοντα·

στ) ἡ Ἐπιτροπή δέν ἔλαβε ὑπ' ὄψη τίς προειδοποιήσεις σχετικά μέ τήν κατάσταση τῆς ὑγείας τοῦ προσφεύγοντος καί τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του, πού τῆς ἀπηύθυναν πολλοί ἰατροί.

17 Ἡ ἐξέταση τῶν ἀνωτέρω ἀπαριθμουμένων περιστατικῶν ἀποδεικνύει ὅτι τά ὑπό στοιχεῖο στ ἀναφερόμενα δέν συνιστοῦν αὐτοτελή βάση τῆς προσφυγῆς, δύνανται ὅμως νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη σέ σχέση μέ τούς ὑπολοίπους λόγους τῆς προσφυγῆς. Ὅσον ἀφορᾶ τά περιστατικά πού ἀναφέρονται ὑπό στοιχεῖα β, γ καί δ, ἀποσκοποῦν στήν ἀπόδειξη τοῦ παρανόμου πολλῶν ἀτομικῶν ἀποφάσεων πού ἡ Ἐπιτροπή ἔλαβε ἔναντι τοῦ προσφεύγοντος. Κατά τοῦτο, ἡ προσφυγή στηρίζεται στήν φερομένη ὡς παρανομία τῶν ἐν λόγω ἀποφάσεων καί ἐπομένως δέν δύναται νά διακριθεῖ ἀπό τήν προσφυγή ἀκυρώσεως. Πρέπει ὅμως νά ὑπομνησθεῖ ὅτι ἕνας ὑπάλληλος, ὁ ὁποῖος δέν προσέβαλε ἐμπροθέσμως μιά ἀπόφαση τῆς ἁρμοδίας γιά τούς διορισμούς ἀρχῆς πού τόν ἀφορᾶ, δέν δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ τήν φερομένη ὡς παρανομία τῶν ἐν λόγω ἀποφάσεων στό πλαίσιο ἀγωγῆς περί ἀποζημιώσεως.

18 Τά ἴδια ἐπιχειρήματα δέν ἰσχύουν, ὡστόσο, ὡς πρός τίς αἰτιάσεις πού διατυπώνονται ὑπό στοιχεῖα α καί ε. Οἱ ἀναφερόμενες στό στοιχεῖο ε καταπιέσεις δύνανται νά ἀποτελοῦν ἁπλῶς πραγματικά περιστατικά χωρίς καμμία σχέση μέ τίς φερόμενες ὡς παράνομες ἀποφάσεις· ἡ ἐξέλιξη τῆς ἐγγράφου διαδικασίας ἐπί τῆς οὐσίας θά παράσχει τήν εὐκαιρία στόν προσφεύγοντα νά διευκρινίσει τούς σχετικούς ἰσχυρισμούς. Οὔτε ἡ πέραν τῆς δεκαετίας διατήρηση τοῦ προσφεύγοντος σέ κατάσταση ἀνασφαλείας, αἰτίαση πού διατυπώνεται ὑπό στοιχεῖο α, συγχέεται ὁπωσδήποτε μέ τίς αἰτιάσεις πού ἀφοροῦν τό παράνομο τῶν ἀτομικῶν ἀποφάσεων πού ἐλήφθησαν ἔναντι τοῦ προσφεύγοντος. Δέν δύναται, πράγματι, νά ἀποκλεισθεῖ a priori τό ὅτι ἡ καταχρηστική χρησιμοποίηση συμβάσεων ἐπικουρικοῦ ὑπαλλήλου προεκάλεσε καί ἄλλες ζημίες πέραν αὐτῶν πού ἀφοροῦν τά δικαιώματα συντάξεως ἐπί τῶν ὁποίων ἔκρινε ἡ παρούσα ἀπόφαση. Καί ἐπί τοῦ σημείου αὐτοῦ πρέπει νά παρασχεθεῖ ἡ εὐκαιρία στόν προσφεύγοντα νά διευκρινίσει τίς αἰτιάσεις του κατά τήν διάρκεια τῆς ἐπί τῆς οὐσίας διαδικασίας.

19 Ἀπό τίς ἀνωτέρω σκέψεις προκύπτει ὅτι ἡ ἀγωγή ἀποζημιώσεως πρέπει νά ἀπορριφθεῖ ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον στηρίζεται στήν φερομένη παρανομία τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἔναντι τοῦ προσφεύγοντος, εἴτε ἀφοροῦν τήν μονιμοποίησή του εἴτε τήν ἔνταξή του σ' ἕνα βαθμό ἤ κλιμάκιο εἴτε τήν πρόσληψη τοῦ προσφεύγοντος ὡς ἐπικουρικοῦ ἤ ἐκτάκτου ὑπαλλήλου, νά κριθεῖ ὅμως κατά τά λοιπά παραδεκτή, ὑπό τίς προϋποθέσεις πού ἀνεφέρθησαν ἀνωτέρω.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

20 Ἐνδείκνυται νά γίνει ἐπιφύλαξη ὡς πρός τά δικαστικά ἔξοδα μέχρι ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπί τῆς ἐν συνεχεία διαδικασίας.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρῶτο τμῆμα)

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) Ἀπορρίπτει τήν προσφυγή ὡς ἀδάσιμη καθ' ὅσον ἀφορᾶ τόν συνυπολογισμό, γιά τόν καθορισμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, τῶν περιόδων ὑπηρεσίας τοῦ προσφεύγοντος ἀπό 1ης Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1965.

2) Ἀπορρίπτει τήν προσφυγή ὡς ἀπαράδεκτη καθ' ὅσον ζητεῖται ἡ ἀποκατάσταση τῶν ζημιῶν πού προεκλήθησαν ἀπό τίς φερόμενες ὡς παράνομες ἀποφάσεις πού ἔλαβε ἡ Ἐπιτροπή ἔναντι τοῦ προσφεύγοντος.

3) Δέχεται κατά τά λοιπά τήν προσφυγή.

4) Ἐπιφυλάσσεται ὡς πρός τά δικαστικά ἔξοδα.

Bosco O'Keeffe Koopmans

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο στίς 19 Νοεμβρίου 1981.

Ὁ γραμματεύς

J. A. Pompe

Βοηθός γραμματεύς

Ὁ πρόεδρος τοῦ πρώτου τμήματος

G. Bosco